

W drogę! Wyprawy na krańce świata

Warsztaty na podstawie książki „Atlas podróżników. Historie wypraw na krańce świata” autorstwa Isabel Minhós Martins z ilustracjami Bernardo P. Carvalho.

Wiek dzieci: 9+

Czas trwania: 90 minut

O książce:

Pieszko, konno, na grzbiecie wielbłąda, na pokładzie statku – śmiałkowicie od wieków wyprawiali się w nieznane, by poznać najdalsze krańce Ziemi. Przeżywali niezwykle przygody i wracali z opowieściami o odległych krainach, ich mieszkańcach i odmiennych kulturach. Odkrycia i podróże sprawiały, że świat stale się powiększał, a na mapach było coraz mniej białych plam. Książka „Atlas podróżników” to idealny punkt wyjścia do rozmowy o tym, jak zmieniała się wiedza ludzi o świecie na przestrzeni dziejów.

Link do książki:

<https://wydawnictwodwiesiostry.pl/katalog/atlas-podroznikow.html>

Kluczowe hasła i pytania:

#mapa #podrózowanie #świat #atlas #odkrywcy

Co to jest mapa? Co można wyczytać z mapy?

Czy mapa to wierny obraz powierzchni ziemi?

Czy świat może istnieć bez map?

Jaką rolę w historii odegrali podróżnicy?

Materiały:

- duże kartki A3 lub A2
- flamastry, markery
- kolorowe taśmy papierowe (np. niebieska)
- kredki
- nożyczki
- klej

- papiery kolorowe
- białe kartki A4 (przecięte na pół)
- kawałki fotografii przyrodniczych, pejzaży, pocztówek

Przebieg warsztatów:

Wprowadzenie – robimy mapę wrażeń

- W ramach rozgrzewki zróbcie własną mapę sensoryczną. Nie musisz na początku mówić, że będzie to mapa. Przyklej na ścianie lub tablicy dwa schematyczne rysunki symbolizujące dom i bibliotekę, dom i szkołę, dom i księgarnię (w zależności od tego, gdzie odbywają się warsztaty).
- Poprowadź taśmę papierową pomiędzy domkiem i książką. Powiedz, że każde z dzieci pokonało trasę z domu na warsztaty. Każdy mógł pokonać tę drogę inaczej, ale teraz wyobrażamy sobie, że wszyscy byliśmy w bardzo krótkiej podróży. Rozdaj dzieciom po kilka kartek A5. Poproś, aby przypomniaty sobie, jak wyglądała ta podróż.
- Rozłóż na podłodze rysunki lub fotografie odpowiadające zmysłom. Poproś, aby każdy wybrał sobie dwa zmysły i narysował coś, czego ten zmysł doświadczył w drodze na warsztaty. Przykład: ktoś przechodził obok cukierni i poczuł zapach ciastek, ktoś słyszał trąbienie auta, ktoś dotykał ręki mamy.

Dzieci rysują na oddzielnych karteczkach to, co po drodze zobaczyły, usłyszały, poczuły, czego dotykały. A następnie przyklejają swoje rysunki na tablicy lub ścianie, tworząc wspólną mapę swoich minipodróży. Mapa może się rozrastać w różne strony:

- Gratulacje! Właśnie stworzyliście mapę! Zapytaj dzieci, czy uważają, że można ją tak nazwać? Dlaczego tak/nie? Porozmawiajcie o tym, czym są mapy, czemu służą, czy zawsze były tak dokładne jak dzisiaj oraz o czym mogą opowiadać.

Wspólne czytanie i rozmowa

Wybierz jeden rozdział z książki „Atlas podróżników” i przeczytajcie go wspólnie. Obejrzyjcie mapy w książce. Pomocnicze pytania do rozmowy to:

- Jak powstawały pierwsze mapy?
- Jak wyglądają krańce świata?

- Skąd wiadomo, jak wygląda świat?
- Co to są białe plamy?
- Czy odkrywcy mogli się mylić?
- Czy podróżników mogła ponosić fantazja?
- Czy to możliwe, że relacje z podróży nie zawsze są zgodne z prawdą? Dlaczego?

Zadanie plastyczne – mapy zmyślonych światów

- Wykonajcie swoje własne mapy. Poproś dzieci, aby wyobraziły sobie zupełnie niezwykły świat, którego jeszcze nikt nie zna. To rzeczywistość gdzieś na krańcach wyobraźni, a dzieci mają okazję wymyśleć ją w najmniejszych szczegółach.
- Przygotujcie wspólnie duże kartki, tak aby mapa mogła składać się jak książka. Możesz nauczyć dzieci techniki składania papieru, która nazywa się „poster-zine”. W internecie znajdziesz wiele rysowanych instrukcji i filmików. Spróbujcie wspólnie złożyć kartki, a następnie zabierzcie się do tworzenia swoich map.
- Szlaki i drogi dzieci mogą wytyczać na mapie za pomocą kolorowych papierowych taśm. Następnie mogą narysować lub wyciąć z papierów kolorowych wszystko, co składa się na ten świat – faunę, florę, krajobraz, mieszkańców, architekturę etc... Jeśli chcesz, żeby mapa miała jeszcze bardziej kolażowy charakter, można wykorzystać też abstrakcyjnie pocięte kształty z kolorowych magazynów, zwłaszcza zdjęć przyrody etc.

Podsumowanie spotkania

Gdy wszystkie mapy są już gotowe, poproś dzieci o krótkie prezentacje. Niech każdy pokaże swoją pracę i opowie o świecie, który udało mu się odkryć podczas podróży!

autorka scenariusza: Katarzyna Witt